

Ngồi một chỗ đón giao thừa 2 nước

Nguyễn Văn Mỹ

(TNO) Nói đến thành phố ngã ba sông, người Việt thường nghĩ ngay đến Việt Trì, Phú Thọ. Việt Trì, nơi sông Lô vốn là phụ lưu tả ngạn của sông Hồng hợp lưu cùng sông Mạ (sông Hồng còn được gọi là sông Thao).

Hoa đào biên giới

Thật ra phải gọi là ngã tư sông vì có thêm sông Phó Đáy (phụ lưu của sông Lô) cùng góp mặt.

Lào Cai mới là thành phố ngã ba sông chính hiệu. Sông Nậm Thi, còn gọi là sông Ngâu, sông Ngừ; đổ vào sông Hồng thành ngã ba ôm trọn thành phố Lào Cai, địa đầu tổ quốc.

Bên kia ngã ba là thị trấn Hà Khẩu thuộc tỉnh Vân Nam, Trung Quốc.

Lào Cai, trọng điểm của du lịch Tây Bắc với Sapa, núi Fansipan, núi Hàm Rồng, thác Bạc, bản Cát Cát, chợ phiên Bắc Hà, ruộng bậc thang Y Tý... Ít ai biết Lào Cai là thành phố ngã ba sông thơ mộng, chứng nhân lịch sử của bao dâu bể thăng trầm, gắn liền mối quan hệ 2 nước Việt - Trung.

Chẳng biết từ lúc nào, khi chờ khách đi chợ Cốc Lếu hoặc đợi tàu xuôi về Hà Nội, tôi thường tha thẩn dọc ngã ba sông, ngắm bên này Lào Cai, bên kia Hà Khẩu (Trung Quốc). Thích nhất là vào quán Nắng, nhâm nhi cà phê, nghe 2 dòng sông thầm thì kể chuyện và gió xuân về riu rít đùa vui. Sông Hồng mùa này trong xanh tĩnh lặng, êm

đềm như tiếng mẹ ru. Sông Nậm Thi ít xanh hơn nhưng cũng điệu
đàng nắng sớm.

Xuân về trên vùng đất biên giới Lào Cai

Dòng người cứ hồi hải ngược xuôi, tất bật đón tết, chẳng phân biệt
được Việt hay Hoa. Ngoài hoa, kiếng, trái cây, thịt cá, bao lì xì, đi
chùa... người Việt có thêm bánh chưng; người Hoa thêm tục đốt
pháo. Trung Quốc chỉ cấm đốt pháo tại các thành phố lớn, còn vùng
quê thì tha hồ. Gần chục năm nay, việc cấm đốt pháo ở Việt Nam là
nét văn hóa mới, tiết kiệm lại an toàn. Nhưng nhiều người ghiền màu
đỏ, mê mùi thuốc súng nên gần giao thừa là qua Hà Khẩu mua pháo
đốt xả láng cho bỏ tức.

Múi giờ Trung Quốc trước Việt Nam một tiếng nên dân 2 nước cùng
được đón giao thừa của nhau. Giao thừa Hà Khẩu thì trên trời rục rĩ
pháo hoa, dưới đất đình tai pháo trái. Thi nhau “đốt tiền”, càng nhiều
càng tốt. Chỉ khổ người già và trẻ con, no tai vì tiếng nổ nhức óc,
ngập phổi vì khói thuốc pháo và bụi đường. Giao thừa Lào Cai thì
pháo hoa khoe sắc trên trời, dưới đất người người trẩy hội.

Người Việt, người Hoa đều có thói quen viếng đền, chùa đầu năm
mới.

Ở Lào Cai, khi giao thừa vừa sang là dòng người lũ lượt đổ về **đền
Thượng và đền Mẫu**, bên cạnh dòng Nậm Thi, cầu quốc thái dân
an, gia cang hạnh phúc, non sông vững bền.

Đền Mẫu thờ Bà Chúa Liễu Hạnh, xây dựng từ đầu thế kỷ
XVIII.

Đền Thượng thờ Quốc công tiết chế Hưng Đạo đại vương Trần Quốc Tuấn, xây dựng từ cuối thế kỷ XVII trên gò Mai Lĩnh, còn gọi là núi Hỏa Hiệu. Đây là vị trí chiến lược, dân quân nước Việt từng dùng lửa làm hiệu lệnh chống giặc. Tương truyền Đức Thánh Trần từng đến đây thị sát phòng tuyến chống quân Mông Cổ vào cuối thế kỷ XIII.

Đồng bào dân tộc thiểu số tại thị trấn Sa Pa, huyện Si Ma Cai, Lào Cai những ngày Tết

Ngã ba sông bình yên và xinh đẹp này từng chứng kiến bao cuộc chiến tranh giữ nước oai hùng, khốc liệt và bi tráng chống lại những kẻ thù từ bên kia sông. Không phải tự nhiên mà cha ông mình lại xây đền Thượng, thờ Quốc công tiết chế, biểu tượng cho ý chí vệ quốc ngay cửa ngõ biên giới. Để cháu con, cứ mỗi dịp xuân về là “Ôn cố tri tân”, cầu cho giang sơn xã tắc bền vững.

*“Đứng trước đền Quốc Công tôi hỏi các cụ già :
Sao những cổng đền thường quay về hướng Bắc ?
Các cụ cười - rung - chòm râu thưa,
“Phía ấy - ngày xưa - thường - có giặc !”*

35 năm trước, thành phố Lào Cai từng bị san bằng, đền Thượng bị phá hủy. “Sau cơn mưa, trời lại sáng”, thành phố và cả đền Thượng được xây dựng lại “đàng hoàng hơn, to đẹp hơn”. Người Việt nhắc lại chuyện xưa để đề cao cảnh giác, hành xử đúng mực và trân trọng hòa bình.

Nói như anh Hoàng Văn Tuyên, Giám đốc Công ty Lữ hành quốc tế Lào Cai: “Mỗi người dân vùng biên ải đều là một chiến sĩ kiên quyết bảo vệ chủ quyền, an ninh lãnh thổ, vun đắp tình hữu nghị”. Gặp những người dân Hà Khẩu, họ ngại nhắc lại chuyện xưa. Ai cũng mong muốn hòa bình để yên ổn làm ăn. Xảy ra xung đột thì bên nào cũng thiệt và người dân đều khổ. Người Việt, người Hoa đều có niềm tin và ước mơ tương tự.

Xuống chợ ngày Xuân

Lễ hội đền Thượng thờ Hưng Đạo đại vương ở Lào Cai tổ chức vào dịp đầu xuân thay vì tháng 8 là nét văn hóa độc đáo. Trong dòng người lũ lượt về dự, có nhiều người Hoa. Quốc Công là vị thần chung của vùng biên ải. Người xưa từng truyền tụng “Nếu dân tộc Việt Nam sinh ra ở phương Bắc, thì vó ngựa quân Mông Cổ không thể dẫm nát châu Âu. Nếu Trần Quốc Tuấn sinh ra vào đời Tống thì người Trung Quốc không bị quân Nguyên đô hộ cả trăm năm!”.

Một chiếc cầu treo trong phong cảnh hữu tình ở Lào Cai

Chỉ có Lào Cai, thành phố duy nhất ở Việt Nam có thể ngồi một chỗ đón giao thừa lần lượt của 2 nước. Tản bộ dọc sông Hồng hay sông Nậm Thi, hoặc ngồi trong quán Nắng, để chứng kiến sự giao thoa trời đất giữa năm cũ - mới và suy gẫm chuyện đời, sẽ thấy cuộc sống thật thú vị và đáng yêu.

Nguyễn Văn Mỹ

Ảnh: Mai Thanh Hải

Chuyển đến: Người Việt Gốc Ở

Ngày 30/12/4892 – Quý Tỵ (30/01/2014)

www.vietnamvanhien.net